

Oponentský posudek magisterské práce Barbory Kachlíkové
Vysoké učení technické v Brně
Fakulta výtvarných umění, Ateliér Malířství 2

S postupem prací na magisterské práci Barbory Kachlíkové jsem se seznamoval ve zhruba posledním roce. Měl jsem také možnost vidět předchozí práce diplomantky. První obecnou reflexí je dojem proměnlivosti až nestálosti: Kachlíková je autorkou obrazových cyklů v široké výrazové škále, které na sebe přirozeně nenavazují. Expresivní malby střídá konceptuální přístup, sociálně laděná témata následují obrazy intimnější a zdánlivě formalistické. Kdybych po úvodní schůzce s Barborou Kachlíkovou nastoupil do stroje času a přesunul se do budoucnosti, asi bych nepoznal, že předkládané obrazy malovala ona. Rád bych poznamenal, že tuto proměnlivost nevnímám negativně. Měl jsem možnost poznat, že Kachlíková je typem umělce, který si potřebuje věci zažít. Spíše než vnější rady jsou pro ni podstatné vlastní zkušenosti, získávané většinou metodou pokus-omyl. Výsledný soubor obrazů, v podobě, kterou jsem poznal z fotodokumentace výstavy, za omyl nepovažuji. Jejím uměleckým i osobním programem se stala situace malířky, která se ocitá v novém sociálním prostředí, v novém ateliéru, s potřebou nového uchopení své pozice. Obrazy jsou vybudované na v zásadě banální paralele mezi obrazem a oknem, ta se však nikdy nevyčerpá a stále je důvod se k ní vracet. Cyklus se obrací k fundamentům malířského jazyka: tematizuje vztah figury a pozadí, malovaného motivu a formátu plátna. Každý detail kompozičního řešení, každá úmyslně či neúmyslně vytvořená chyba hraje obrovskou roli, ať už v negativním či pozitivním smyslu. Výsledkem je jakýsi formalismus s emocemi: minimálně část maleb je navzdory ostře vymezeným výrazovým prostředkům nepochybně působivá. Pokud bych měl hledat kritické body, zmínil bych spoléhání na celek série. Některé malby by samostatně zřejmě neobstály a jejich význam se vyjeví až v celku souboru. Tento celek je pak účinně podpořen instalací, při které autorka obrazy „rozpouští“ do architektonického prostředí galerie, analogicky k tomu, jak malby vycházejí z rozostření toho, co je obraz obrazu v okolním světě a co malba.

Dále bych si dovolil kritizovat to, co je sice nesmírně obtížné, ale stojí v jádru umělcovy činnosti: schopnost zprostředkovat svou intenci. Jak se dozvíme z přesvědčivé písemné obhajoby práce, autorka se potýkala s dramatickou situací na hraně samotného malování či nemalování. Kladu si otázku, do jaké míry je příběh souboru čitelný ze samotných obrazů. Předpokládám, že i v budoucnosti Kachlíková provede nějaký veletoč. Svou oporu může vždycky hledat v sobě – nejen v talentované malířce, ale i ženě, která někdy upadá do pochybností a nebojí se o nich mluvit. To, jak se s nimi vypořádává, je pro diváka zřejmě tím nejzajímavějším. Magisterskou práci Barbory Kachlíkové doporučuji k obhájení.

Tomáš Pospiszyl
Katedra teorie a dějin umění
Akademie výtvarných umění v Praze
U Akademie 4
170 22 Praha 7

tomas.pospiszyl@avu.cz